

Dr. habil BALÁZS SÁNDOR
tanszékvezető főiskolai tanár
Eszterházy Károly Főiskola
Eger

A neveléstudomány legújabb eredményeiről egy osztrák–magyar kiadványban

– „TANÍTÁS – TANULÁS – ÉRTÉKELÉS” –

A neveléstudomány magyar és osztrák jeles képviselői a szerzői a 2003-ban magyarul és németül megjelent kötetnek, amely küllemében is igen értékes tartalmához. A *dr. Bábosik István* és *Richard Olechowski* professzorok szerkesztésével fémjelzett 250 oldalas tanulmánykötetet a tudományok európai kiadója, *Peter Lang* adta közre azzal a koncepcióval, hogy a tanítás, a tanulás és a vizsgáztatás az oktatási folyamat komponensei. A célok ugyanis azonosak. „Ebből a szemléletből következik, hogy a vizsgáztatás funkciója elsősorban nem az, hogy a szelekció iskolai illetve társadalmi eszköze legyen, hanem az, hogy egy visszacsatolási mechanizmus szükséges elemeként működjön a tanítási, tanulási és vizsgafolyamatban.”

A kötet szerkesztői és szerzői között az elmúlt évtizedekben tudományos, illetve személyes kapcsolat alakult ki, ami lehetővé tette, hogy a két szomszédos országos tudósai között publikációban adják közre a neveléstudományt gazdagító tanulmányaikat.

A szerzők specialistáivá váltak témájuknak, amelyről meggyőződhet az olvasó. Annak ellenére, vagy éppen azért mindig is fontosnak tartották tudóstársaikkal a gondolatcserét.

A tartalomjegyzékben megjelenő szerzők és címek eleve motiválóan hatnak mindazokra, akik érdeklődnek a neveléstudomány legújabb eredményei iránt.

A négy fejezetben megjelenő gazdag, korszerű tartalom számos olyan probléma megválaszolását ígéri, amivel nem csupán a felsőoktatásban dolgozók, a tudomány művelői kaphatnak újabb műníción, ötleteket akár, de a pedagógiai gyakorlat mindennapos alakítói is.

Az első fejezet a társadalom, iskolaelmélet, iskolaszervezet témakörében három tanulmányt tartalmaz, amelynek szerzői *Franz Schaffhauser*, *Robert Hutterer* és *Gabriele Khan-Svik*. A tudós szerzők ez esetben arra vállalkoznak, hogy bemutassák az iskolafunkciók megváltozását, illetve az iskolastruktúrák átalakulását a XXI. század elején, illetve arról szólnak, hogy mit jelent az Internet az iskolában, az iskola a „multikulturális” társadalomban.

Bárcsak úgy lenne, ahogy az első tanulmány bevezető mondata jövőképet alkot, miszerint „a nevelés és az oktatás a XXI. századi élet olyan tényezője lesz, amely sorsfordító jelentőséggel bír majd. Ide fog ugyanis vezetni a nevelés és oktatás előttünk álló reformja.”

Ismeretes hazánk közoktatásában végbemenő törvényi változás, annak fogadtatása, a vele kapcsolatos problémák megjelenése a pedagógustársadalomban valamint a politikában! A tanulmány aktualitása nem kíván indoklást.

A második terjedelmesebb fejezet az oktatásszervezés és a motiváció problémáival foglalkozó tanulmányokat tartalmazza. Kiemelést kíván a hat szerző közül *P. Balogh Katalin*, *M. Nádasi Mária*, valamint *Karl Garnitschnig* tanulmánya. Az iskolai integrációtól a kudarc nélküli iskoláról, az oktatásban megjelenő adaptivitásról olvashatunk e fejezetben, de megismerkedhetünk többek között az Ausztriában megvalósuló iskolakezdesi modellel is, valamint az aktív tanúlással, a tanítási-tanulási folyamatban szerepet játszó motivációról is.

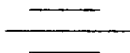
A harmadik fejezet címe: A tanuló az osztályban, mint csoportban. Itt találkozhatunk két *Bábosik*-tanulmánnyal, *Hunyady Zsuzsa* dolgozatával, valamint *Karin Rieder*: A non-verbális kommunikáció az oktatásban című munkájával. *Bábosik* professzor ez esetben a konstruktív életvezetés problémakörén túl az iskolai ártalommal kapcsolatos ún. „spontán kirekesztődésről” ír a tőle megszokott alaposággal fejtve ki mondanivalóját. *Hunyady Zsuzsa* professzor asszony tanulmánya szintén nagy érdeklődésre tarthat számot, amely a társas kapcsolatok az iskolai közösségben témát tárja fel.

A negyedik fejezet két osztrák szerző tanulmányát tartalmazza, amely a tanulók értékelésének problémáiról és lehetőségeiről szól. *Günter Hanisch* és *Richard Olechowski* tanulmánya a könyv borítóján szereplő utolsó témakört elemzi és jut el értékes következtetésekhez.

A rendkívül igényes megjelenésű, gazdag tudományos eredményeket tartalmazó kötet a szerzők bemutatásával, jelentősebb publikációik ismertetésével válik még értékesebbé.

Kívánatos volna, hogy mindazok az oktatók és kutatók megismerjék e kötetet, akik művelik a neveléstudományt, de véleményünk szerint jól hasznosítható azok számára is, akik a tanárképzésben vesznek részt, a továbbképzés műhelyeiben újítják meg ismereteiket, illetve az új iránt érdeklődő, önművelésre vállalkozó kollégák.

A kötet az Ausztria Szövetségi Oktatási, Tudományos és Kulturális Minisztériuma támogatásával jelent meg.

DR. DOMONKOS JÁNOS

ny. iskolaigazgató, irodalomtörténész

Budapest

Korunk példaadó egyéniségei

Mészáros István: Pannonia Sacra – Mindszenty tanulmányok

A neves vallástörténész Mindszenty értékes tanulmányait gyűjtötte egy szép kötetbe, amelynek kiadásával a Kairosz Kiadó a jeles szerzőt 75. születésnapja alkalmából köszönti.

Magyarország mindenkori első főpapjának – katolikus prímásának – alapvető hivatásbeli kötelessége volt örködni a magyar társadalom közéleti tisztaságán, a keresztény társadalmi tanítás elveinek érvényesülésén, a krisztusi szeretetparancs megvalósításán, az általános emberi jogok, az evangéliumi emberi méltóság és tisztesség megadásán. Mindszenty József bíboros prímás és vezetése alatt a magyar püspöki kar az 1945-48 közti viharos években ezt a hivatást teljesítette.

Az ismert művelődéstörténész, Mészáros István e nemesveretű kötetében található tanulmányok e témákkal foglalkoznak. Megtalálható benne Mindszenty reagálása a felvidéki magyarságot sújtó Benes-dekrétumokra, a délvidéki magyarság tömeges legyilkolására, a kárpátaljai „málenkij robot”-ra hurcolására, az új párizsi békediktátumra, a katolikus iskolák, a keresztény művelődés megsemmisítésére irányuló törekvésekre.

Írások szólnak a „haladó katolikusok”-ról. Szó esik Ortutay Gyuláról, Boldizsár Ivánról, Szekfű Gyuláról, azután Mindszenty és Bibó István találkozásáról, a Szentszék „keleti politikájáról” és számos más érdekes témáról.